

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců: **a) T-Mobile Czech Republic a. s.**, se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4, zastoupený JUDr. Pavlem Randlem, LL.M., advokátem se sídlem Hvězdova 1716/2b, Praha 4, **b) Vodafone Czech Republic a. s.**, se sídlem Vinohradská 167, Praha 10, zastoupený Mgr. Janou Pattynovou, LL.M., advokátkou se sídlem Na Příkopě 9, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, zastoupený JUDr. Kristinou Škamповou, advokátkou se sídlem Pellicova 8a, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 1. 2013, č. j. 62 Ca 3/2008 – 436,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 1. 2013, č. j. 62 Ca 3/2008 – 436, **se zrušuje**, a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaný Úřad pro ochranu hospodářské soutěže domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 1. 2013, č. j. 62 Ca 3/2008 – 436, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 15. 9. 2004, č. j. R 38,39/2003, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a rozhodl o nákladech soudního řízení. Uvedeným rozhodnutím předsedy žalovaného bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2003, č. j. S 165/03-6152/03-ORP, potvrzeno v bodě 2. výroku a změněno v bodě 1. výroku. Podle rozhodnutí žalovaného ve znění této změny měli žalobci uzavřít a plnit ve Smlouvě o propojení telekomunikačních zařízení a sítí ze dne 20. 12. 2000 dohody porušující v době od uzavření smlouvy do 30. 6. 2001 ust. § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění a v době od 1. 7. 2001 do 31. 7. 2003 ust. § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Za uzavření zakázaných dohod jim byly podle ust. § 22 odst. 2 tohoto zákona uloženy pokuty ve výši 4.500.000 Kč a 12.000.000 Kč.

Krajský soud v napadeném rozsudku shledal, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud předmětnou dohodu zakotvenou ve smlouvě o propojení označil za dohodu horizontální a aplikoval pravidlo *de minimis* ve vztahu k horizontálním dohodám a nikoli k dohodám vertikálním. Z rozhodnutí dále není zřejmé, jakým způsobem žalovaný vypočetl společný podíl žalobců na relevantním trhu. Správní spis tak neposkytuje podklad pro přezkum správnosti stanovené výše společného podílu na trhu a zákonnosti aplikace pravidla *de minimis* a současně je rozhodnutí předsedy žalovaného ve vztahu k výši společného podílu na trhu nepřezkoumatelné. Krajský soud proto zrušil žalobou napadené rozhodnutí předsedy žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítl, že krajský soud podrobil přezkumu též námitky žalobců, které nebyly obsaženy v jejich původních žalobách ze dne 30. 9. 2004 a dne 22. 9. 2004. Rozsudek tak byl vydán nad rámec přípustného soudního přezkumu. K povaze dohody uzavřené mezi žalobci stěžovatel předložil argumentaci ve prospěch závěru, že se jedná o dohodu horizontální, a namítl nesprávnou aplikaci nařízení Komise ES č. 2790/1999 krajským soudem. Pokud je rozsudkem požadováno doplnění spisového materiálu a další odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k určení podílů žalobců na relevantním trhu, tento požadavek je nepřiměřený a nemá oporu v platném právu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce a) ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na své doplnění žaloby ze dne 16. 11. 2004, v němž rozšířil původní žalobní návrh o posouzení námitky *de minimis*. Námitku nesprávného či chybějícího způsobu výpočtu podílů žalobců na relevantním trhu lze podřadit pod žalobní bod neověřitelnosti způsobu vymezení podílu žalobců na relevantním trhu a tedy nemožnosti prozkoumat splnění podmínky *de minimis*. Krajský soud může zrušit rozhodnutí správního orgánu pro nepřezkoumatelnost, i když tuto skutečnost žalobce v žalobě nenamítá. Posouzení charakteru smlouvy je esenciální pro zjištění jejího dopadu na hospodářskou soutěž a současně také pro určení limitů pravidla *de minimis*. Krajský soud postupoval v souladu se soudní praxí a nepochybil tím, že se zabýval i prekluzí práva na udělení pokuty. Žalobce a) dále předložil argumentaci ve prospěch závěru o vertikálním charakteru smlouvy uzavřené mezi žalobci a ve prospěch požadavku krajského soudu na doplnění dokazování a odůvodnění stran určení podílů žalobců na trhu. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

Žalobce b) se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je třeba zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení, a to z důvodu vady řízení, k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítl, že krajský soud podrobil přezkumu námitky, které nebyly obsaženy v žalobách. Svým obsahem se jedná o námitku porušení ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s.

pokračování

Podle ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. přezkoumá soud napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Toto ustanovení vyjadřuje dispoziční zásadu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, podle níž platí, že pro rozsah soudního přezkumu je zásadně určující žaloba, resp. žalobní námitky (žalobní body). Soudní přezkum není všeobecnou kontrolou zákonnosti postupu a rozhodování správních orgánů. Jak však dovodil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84 (č. 2288/2011 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), jednou z výjimek z dispoziční zásady je situace, kdy rozhodnutí není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek. Soud je proto oprávněn zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, pokud postrádá srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby.

Pro posouzení souladu napadeného rozsudku s ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. je nutno nejprve zjistit, zda důvody zrušení žalobou napadeného rozhodnutí korespondují s žalobními body. Jestliže by tomu tak nebylo, bylo by poté na místě posoudit, zda nebylo povinností krajského soudu přihlédnout k těmto důvodům z úřední povinnosti. O vadném postupu (porušení ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s., resp. zásady dispoziční) by bylo možné hovořit teprve v případě, že by krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí z důvodů, které by nebyly žalobcem namítány a ke kterým by zároveň nebyl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle ust. § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby.

První krok posouzení souladu s ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. se tedy musí opírat o identifikaci žalobních bodů vyjádřených nikoliv pouze v samotné žalobě, nýbrž i v případných doplněních, byla-li podána v souladu s ust. § 71 odst. 2 větou třetí s. ř. s. ve lhůtě pro podání žaloby. Takovým doplněním je i podání žalobce a) ze dne 16. 11. 2004, zasláné tentýž den (tj. poslední den lhůty pro podání žaloby) krajskému soudu prostřednictvím držitele poštovní licence. Podobně tomu může být i s podáním žalobce b) ze dne 16. 11. 2004, podaným tentýž den u krajského soudu faxem. To, zda u tohoto podání byl splněn požadavek ust. § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s., však nemohl Nejvyšší správní soud ověřit s ohledem na absenci stránek 86 až 101 v soudním spise, na nichž se pravděpodobně nacházel originál tohoto podání. Pro rekonstrukci částí spisu (viz ust. § 26 vyhlášky ministerstva spravedlnosti České republiky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy) a odstranění těchto pochybností bude prostor v dalším řízení před krajským soudem.

Obě zmíněná podání ze dne 16. 11. 2004 obsahovala rozšíření žaloby o další žalobní body. V případě podání žalobce a) je zejména důležité rozšíření o bod, v němž je namítána nemožnost ověření, zda podíl žalobců na relevantním trhu přesahuje hranici *de minimis*. V případě podání žalobce b) jsou pak mimo jiné významné žalobní body, podle nichž předseda žalovaného nesprávně posoudil smlouvu jako horizontální a na základě nesprávných údajů vyloučil aplikaci pravidla *de minimis*. Toto jsou totiž důvody, pro které krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil.

Z podání žalobce a) ze dne 16. 11. 2004 je tak zřejmé, že byla řádně namítána nemožnost ověření výše podílů žalobců na relevantním trhu a zákonnosti aplikace pravidla *de minimis*. Minimálně v tomto rozsahu tedy nemohlo dojít k porušení ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. Pokud jde

o nesprávnost posouzení charakteru dohody uzavřené mezi žalobci, posouzení souladu s citovaným ustanovením závisí na případných dalších zjištěních krajského soudu, která učiní v dalším řízení ohledně podání žalobce b) ze dne 16. 11. 2004. Nejvyšší správní soud totiž v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí shledal, že napadený rozsudek je potřeba zrušit pro jinou vadu řízení, k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti. K této vadě došlo hned v počátku řízení před krajským soudem a přímo se promítla do nyní stěžovatelem namítaného provedení přezkumu nad rámec žalobních bodů. Konkrétně kasační soud zjistil, že podání ze dne 16. 11. 2004 nebyla stěžovateli zaslána k vyjádření. Přinejmenším v případě podání žalobce a) je přitom z obsahu spisu zřejmé, že se jednalo o řádné a včasné rozšíření žaloby o další žalobní bod. Za této situace může stěžovatel napadený rozsudek (respektive v něm obsažené zrušující důvody) pochopitelně vnímat jako porušení zásady dispoziční. Ačkoliv se jedná o druhou stranu těžce mince, tento dojem stěžovatele pramení z jiného pochybení krajského soudu – z toho, že mu nezaslal podání ze dne 16. 11. 2004 k vyjádření. Jelikož stěžovatel do soudního spisu nenahlédl, zřejmě o existenci těchto podání, a tudíž i existenci dalších žalobních bodů, vůbec nevěděl.

Žalovaný správní orgán je v řízení před správním soudem povolán k hájení zákonnosti a správnosti jím vydaného správního rozhodnutí resp. dosavadního postupu v řízení. Proto je ve vztahu k němu, stejně jako k žalobci popírajícímu onu zákonnost, třeba respektovat zásadu rovnosti zbraní účastníků řízení zakotvenou v § 36 odst. 1 s. ř. s. Tato zásada se projevuje vytvářením přiměřeně stejných procesních podmínek a procesního postavení, které účastníka podstatně neznevýhodňují oproti protistraně. Zásada rovnosti ve vztahu k žalovanému tak v sobě zahrnuje jednak jeho možnost seznámit se s námitkami žalobce a jednak právo se k nim adekvátně vyjádřit, tedy přednést své protiargumenty. Komunikaci soudu s účastníky po podání žaloby upravuje zejména § 74 odst. 1 s. ř. s., podle něhož předseda senátu doručí žalobu žalovanému do vlastních rukou a současně mu umožní uplatnit své vyjádření k žalobě. Toto pravidlo musí zákonitě platit i pro případné včasné doplnění žaloby obsahující rozšíření o další žalobní bod. I takovým podáním totiž dochází k řádnému vymezení předmětu soudního řízení. Nezaslání takového podání žalovanému představuje vadu řízení, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (srov. obdobně například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2007, č. j. 2 Afs 91/2007 – 90, nebo ze dne 31. 5. 2011, č. j. 8 Ans 10/2011 – 170).

Výše uvedené je ve vztahu k podání žalobce a) ze dne 16. 11. 2004 nepochybné. Ve vztahu k podání žalobce b) ze dne 16. 11. 2004 pak bude na krajském soudu, aby v dalším řízení učinil zjištění o tom, zda byl splněn požadavek ust. § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s.

Jelikož bylo řízení před krajským soudem stíženo vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, musel k ní správní soud přihlídnout z úřední povinnosti [ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

S ohledem na charakter uvedené vady se nemohl Nejvyšší správní soud vyjádřit k ostatním námitkám stěžovatele. Těmi totiž zpochybňuje správnost závěrů krajského soudu vycházejících ze žalobních bodů a argumentace žalobců, s nimiž se dosud neseznámil. Možnost vyjádřit se k této argumentaci mu musí být dána nejprve v řízení před krajským soudem.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 1. 2013, č. j. 62 Ca 3/2008 – 436, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na krajském soudu, aby zaslal doplnění žaloby žalobce a) ze dne 16. 11. 2004 žalovanému k vyjádření. Totéž bude nutné učinit v případě doplnění žaloby

pokračování

žalobce b) ze dne 16. 11. 2004, jestliže krajský soud po provedení rekonstrukce spisu a prověření splnění podmínky ust. § 37 odst. 2 s. ř. s. shledá, že k tomuto podání má být přihlíženo. V případě učinění opačného závěru by krajský soud mohl ve vztahu k žalobci b) vycházet pouze ze žaloby ze dne 30. 9. 2004 a mimo jiné by také musel posoudit, zda a v jakém rozsahu žaloba obsahuje řádné žalobní body.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu